

en „dat onderwijs, waarbij den leerling geen belangstelling ingeboezemd, waardoor hem geen *geestelijk genot* bezorgd wordt, geen onderwijs is. en evengoed, (neen, beter!) geheel achterwege blijven kan. Maar Robbers ziet een nieuw ideaal: „de geest des menschen dringt naar menscheijkheid.” „De stijgende dorst naar menscheijkheid en schoonheid”, heeft vele leeraren te pakken. Daardoor is V. A.E. V. O. ontstaan en daarom steunen de kunstenaars deze vereeniging gaarne.

De heer W. v. Doorn geeft een kort stuk over het belang van de kunst voor de school. Dan volgen allerlei mededelingen. Stippen wij voor onze lezers aan, dat men zich aboneren kan op de platen voor /5.00 per jaar. Voor 1917 zijn verschenen Leeuwen v. Wierink en Walcheren van Moulyn. Voor 1918 ligt het Hollands-Polderlandschap van M. W. v. d. Valk op de pers. Voor weinig geld frisse en Hollandse litho's. Men wende zich tot de 2de secretaris de heer J. J. Gerstel. Vredeman de Vriesstraat 41, Leeuwarden.

DE DIEF.

Ja — men kan ze er nu eenmaal niet buiten laten. Elk oogenblik halen de gebeurtenissen van 't abnormale leven de kinderen zelf *erin*.

Ik breng mijn vijfjarige dochter naar school, aan de hand de driejarige broer.

En ziet daar: groote consternatie vlak bij de school. In het huis ernaast blijkt ingebroken — het is tijdelijk door de bewoners verlaten. Een paar heeren staan te beraadslagen vóór de stukgemaakte keukendeur — de politie is in het huis — Een helm komt even uit een dakraam.

Ontzaglijke belangstelling natuurlijk onder de schooljeugd.

„Er is een dief in 't huis!” licht een schooljongen in.

„Ja, met een gelen kop” — zegt mijn dochter. Ik leg me gelaten neer bij de onmogelijkheid om *hiervan* tekst en uitleg te vragen, laat staan te krijgen.

Mijn jongen trilt van opwinding.

„Als de dief deruit komt, dan zal ik hem — dan zal ik hem — doodtrappen!”

En reeds staat hij te trappen op zijn kleine, dikke beentjes.

NANNIE VAN WEHL.

UIT DE PEDAGOGIESE ARTZENYHOF.

XX.

In 't eerste gedeelte van 't artikel over *Groei* in 't *Chr. Schoolbl.* (zie nr. XIX van deze rubriek) had A. J. Drewes 't o.a. over de *spontaneiteit* ervan. Nu schrijft hij o.a. over 't *mysterie* van de groei. „Uit het mysterieuse van de groei is het waarschijnlijk te verklaren, dat zoo weinig menschen zijn eigenlijk karakter

doorgronden. We zijn vaak zoo ongeestelijk bij de behandeling der geestelijke dingen.” En dan stelt schr. de vraag: „als de ziel langzaam rijst boven de wereld, zich niet meer voelt getrokken tot de aarde en het aardsche, tegen de zonde in omhoog worstelt, dan ja dan spreken we wel een vroom woord; maar tot de volle erkenning komen, dat dit niet werk is van den mensch en niet het werk van de opvoeding, doen we dat wel? . . . En waaraan schrijven we den geestelijken groei toe? Aan een goede school, aan een goed onderwijzer, aan het ijverige werken van onzen jongen, aan zijn goede hersens, aan zijn ambitie en aan ons nauwkeurig acht geven op zijn studie?” En toch is dat alles niet meer dan 't „planten en natmaken”, niet de groei. „Groeien is een mysterie; de eigenaardigheid van den groei is, dat ge er u geen rekenschap van kunt geven, dat ge niet weet, hoe het in zijn werk gaat. . . . Het kenmerk van het geestelijk leven is, dat ge niet kunt zeggen, van waar het komt, noch waar het henegaat. Als ge kunt zeggen, van waar het komt, als ge filosofisch kunt beredeneeren, hoe het is ontstaan, als ge gaat het toeschrijven aan gezonde beginselen, aan de leer of invloed of aan wilskracht of aan een geschikte omgeving, dan is het geen groei, dan is het succes. Een mooi succes misschien, een respectabele, eerlijke, prijzenswaardige imitatie, maar niet de zaak zelf. Wasvrucht, kunstbloemen, ge weet, van waar ze komen en waar ze heengaan.”

* *

Uit 't *Paedag. bijvoegsel* van *Het Kath. Schoolbl.*: „Werd de huidige Leerplichtwet toegepast zooals het eigenlijk moest, werd elk onwettig schoolverzuim spoedig en streng berecht, reeds veel zou er gewonnen zijn. Dan zorgden de wetgever en de uitvoerders der wet, dat onze klassen vol waren en aan ons was het dan te zorgen, met alle binnen ons bereik liggende middelen, dat het onderwijs zou beklijven. Eerst dus verbetering der wet, verscherping harer toepassing en dan uitbreiding? Waarom niet? Wie kan er tegen zijn, dat getracht wordt het kind naar geest en gemoed meer mee te geven dan thans; dat het nog een jaar of een paar jaren lang bewaard wordt voor den arbeid, de moeilijkheden en de decepties die het volle leven met zich brengt, dat het kind nog wat langer *kind* blijft? We zouden, zonder naar overlading te gaan streven, kunnen zorgen, dat alle leerstof beter werd verwerkt, op vruchtdragende wijze”.

* *

Mag — bij uitzondering! — de „kruidenlezer” hier 'n kleine opmerking maken? De slechte werking van onze *Leerplichtwet* is en wordt terecht aan veel krietiek onderworpen. Maar nu mag wel even gewezen worden op 'n goeie werking: de zo pàs geciteerde uitspraak, en die in nr. XIX van deze rubriek — alle twee van zijden die aanvankelijk nu niet zo heel erg met 't *beginsel* van leerplicht waren ingenomen. v. E.